

UREDNIKSTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA.KNAFLJEVA ULICA STEV. 4
TELEFON 55-23 DO 55-24

ROKOPISI SE NE VRACAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKASLOVENSKI
POROČEVALECINSERATNI ODDELEK
LJUBLJANA

TELEFON 33-32 33-33

POSTNI CEKOVNI RACUN
LJUBLJANA STEV. 6-36601-1

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROCNINA
45 DIN

* GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENIJE *

Ob stoletnici madžarske revolucije

Madžarsko ljudstvo je zvesto svojim slavnim
tradicijam iz leta 1848 stopilo pogumno na pot
demokracije in napredka

Velike manifestacije prijateljstva Madžarske s sosednimi državami

Budimpešta, 16. marca. Največja slovesnost v okviru proslave 100-letnice revolucije 1848. leta je bila večeraj na trgu Lajosa Kossutha pred poslopjem Ljudske skupščine. Na trgu, ki je bil slovesno okrašen z zastavami Madžarske, ZSSR, Jugoslavije, Bolgarije, Poljske, Češkoslovaške, Romunije in Albanije se je zgodil zjutraj pričelo zbirati delovno ljudstvo. Budimpešte z napisi, zastavami ter slikami Petőfija in Kossutha. Iz vseh krajev Madžarske so prišle kmečke delegacije v narodnih nošah. Mnogi, če so vzklikale ljudski enotnosti, svobodni madžarski republiki, demokratični vladi in ZSSR.

Nad 300.000 ljudi je navdušeno pozdravilo predsednika republike Tildyja, maršala Vorosiłova in ministra vlade FLRJ Milovana Djilasa, čim so se pojavili na slavnosti tribuni, kakor tudi druge člane delegacij sosednih demokratičnih držav.

Navzoče je pozdravil v imenu odbora za proslavo 100-letnice revolucije predsednik vlade Arpad Szakasits, ki je izrazil prijateljstvo Madžarske do sosednih demokracij, vzključuje generalisimu Stalinu ter maršalu Titu. Ko je pozdravil maršala Vorosiłova in druge delegate, je Szakasits naglasil, da je Madžarska z uredništvom delavske enotnosti našla svojo pot k graditvi resnične ljudske demokracije.

Nato je govoril predsednik republike Zoltan Tildy in poudaril, da si je madžarsko ljudstvo po 100 letih ustvarilo pogoje za svobodno razvoj. Naglasil je pomen navzočih uglednih delegatov ZSSR, Jugoslavije, Bolgarije, Poljske, Češkoslovaške, Romunije in Albanije, kar pomeni vzpodbudo za madžarsko demokracijo. Predsednik Zoltan Tildy je govoril o nalogah ljudske demokracije poudaril, da bo dala Madžarska vse

svoje sile v službo miru in obrambe svobode na svetu.

Generalni sekretar Komunistične partije Macas Rakosi je naglasil v svojem govoru pomen agrarne reforme, kar pomeni podaljšanje revolucionarnih idej iz leta 1848. Ker smo združili sile delavcev in kmetov ter napredne inteligence, je dejal Rakosi, smo omogočili obnovo ter triletni načrt. Stiki med Madžarsko in demokratičnimi državami so se še bolj poglobili s pogodbo o prijateljstvu z močno Titovo Jugoslavijo in novo Romunsko ljudsko republiko. Ponosni smo, ker lahko na proslavi revolucije iz leta 1848 pozdravimo predstavnikove borbe za svobodo grškega ljudstva (dolgotrajno vzključanje: »Živel Maršal«) ter italijanskih in francoskih partizanov.

Madžarsko ljudstvo čeni rezultate demokracije. Negovalo jih bo, in tudi branilo, če bo potrebno.

Velikanska množica je po govoru še dolgo vzključala enotnosti delavske stranke in mirovnim pogodbam s sosednimi državami, Komunistični partiji ter demokratični madžarski vladi.

Počastitev spomina
Petőfija in Kossutha

Med svečanostmi v proslavo 100-letnice revolucionarnega leta 1848 so večeraj položili predsednik republike Zoltan Tildy, predsednik vlade Lajos Dinnyes, predsednik parlamenta Imre Nagy ter predstavniki tujih delegacij vence na spomenike borcev za svobodo madžarskega ljudstva Sandora Petőfija in Lajosa Kossutha. V imenu sovjetske delegacije, ki je prišla v Budimpešto je položil vence maršal Vorosiłov, v imenu vlade FLRJ pa minister Milovan Djilas. V imenu jugoslovansko-madžarskega ljudstva za kulturno sodelovanje je položil vence predsednik društva pravosodni minister zvezne vlade Frane Frol.

SLAVNOSTNA SEJA PARLAMENTA

V priznanje in hvalečnosti borcem iz 1848 ter njihovim svobodoljubnim idejam je bila večeraj dopolnena slavnostna seja parlamenta, katere so se udeležili predsednik republike Zoltan Tildy, predsednik vlade Lajos Dinnyes s člani vlade in vsi člani tujih delegacij, ki se udeležujejo proslave.

Predsednik parlamenta Imre Nagy je v svojem govoru poudaril pomen pridobitve iz leta 1848. In predložil parlamentu zakonski predlog o ohranitvi spomina na borce iz revolucije.

Ljudski poslanec Josif Revay je v imenu Komunistične partije Madžarske pozdravil zakonski predlog in naglasil, da madžarsko ljudstvo v našprotnosti leta 1848 danes ni več samo. Danes ima močne prijatelje, tako veliko sovjetske zveze kakor tudi sosedne demokratične narode, s katerimi se bori skupaj proti vojnoljubniškemu imperializmu, ki mu ni všeč demokratični razvoj Madžarske. Madžarsko ljudstvo, je izjavil Revay, je našlo svojo pravo pot. Leta 1848 ni bilo zveze med delavci in kmeti, danes pa je ta zveza dejstvo.

V imenu madžarske vlade je zakonski predlog pozdravil predsednik vlade Lajos Dinnyes, nato pa so ga glasno sprejeli z dolgotrajnim vzključanjem.

GOVOR MINISTRA MILOVANA DJILASA

Nato je imel minister Milovan Djilas v imenu vlade FLRJ tale govor:

Visoki dom!

Dovolite mi, da vas pozdravim v imenu jugoslovanske delegacije in po vas, da pozdravim madžarsko ljudstvo ter mu čestitam ob 100-letnici narodne revolucije. Pred 100 leti, ko se je madžarsko ljudstvo borilo proti tujemu jarmu in fevdalnemu zatiranju, ni bilo v Evropi sil, ki bi bile sposobne braniti to revolucijo pred navalom evropske reakcije. Na zvezo, du je bil ruski carizem, na severu in zapadu je bilo madžarsko ljudstvo obdano s fevdalci, na jugu pri Hrvatih in Srbih pa se še niso razvile sile, sposobne, da bi nastopile v obrambo madžarske revolucije. Še več, reakcionarnemu vladajočemu fevdalnemu sloju pri teh narodih z banom Jelacičem, patriarhom Rajčićem in knezom Alexandrom Karadiordjevičem na čelu je uspelo zadušiti tiste majhne, a predne sile, ki so se pojavile na Hrvatskem, v Srbiji in Vojvodini, in zbrati vojsko, ki je pomagala na račun Avstrije zadušiti madžarsko revolucijo.

Nekateri zgodovinarji so skušali pozneje opravičiti reakcionarno vlogo hrvatskih in srbskih vladajočih slojev z nerazumevanjem nekaterih voditeljev madžarske revolucije glede na narodne interese Hrvatov in Srbov in odvzem narodnih pravice Hrvatov in Srbom tudi v času revolucije same, vendar pa tako pisanje zgodovine dejansko nima nič skupnega z objektivno in nepristransko znanostjo. 1848.

Predsednik parlamenta je nato sporočil, da bodo voditelji tujih delegacij pozdravili v imenu svojih vlad in ljudstev predsednika madžarske republike, parlament in madžarsko ljudstvo.

Pozdrav maršala
Vorošilova

Na govorniški oder je prvi stopil vodja sovjetske delegacije maršal Vorošilov, ki je sporočil madžarskemu ljudstvu tople pozdrave ljudstva in vlade Sovjetske zveze ter generalisima Stalinu. Poudaril je, da spremlja, ko narodi Sovjetske zveze z živim zanimanjem demokratični razvoj Madžarske, ki ima danes svoje mesto v taboru naprednih narodov sveta. Danes se bori Madžarska skupno z drugimi naprednimi državami proti imperialistični reakciji in vojnoljubniškemu za demokracijo in trden mir.

Na koncu je maršal Vorošilov želel madžarskemu ljudstvu mnogo uspehov v boju za uresničenje demokracije in uresničenje boljših pogojev delovnega ljudstva.

Govor maršala Vorošilova so poslanci pozdravili z dolgotrajnim vzključanjem Sovjetski zvezi, generalisimu Stalinu in maršalu Vorošilovu.

leta je madžarsko ljudstvo v temeljih streslo staro fevdalno Evropo. Madžarska revolucija je izpisala najslavnejšo stran madžarske zgodovine, hkrati pa eno izmed največjih strani osvobodilnega boja človeštva. Madžarska revolucija je začela, čeprav je bila zadušena, novo razdobje v zgodovini madžarskega ljudstva in je spadala med tiste velike zgodovinske dogodke v onem času, ki so omogočili razvoj novih družbenih odnosov v Evropi. Po letu 1848, t. j. po madžarski revoluciji, ni mogla biti Evropa klub zmagi reakcije več taka, kakršna je bila prej. Stari fevdalni odnosi so začeli popuščati na vseh straneh, tako da njihovega uničenja ni mogel nihče več ustaviti. Z obraza reakcionarne kompromisarske buržoazije je začela polagoma padati dolmoljubna krinka, s katero je prikrivala svojo sebičnost in grabežljivost. Na pozornico zgodovine je dokončno in nepoprakno stopil proletarijat kot zavedna in organizirana sila, kot nosilec novih zmagovitih idej enake pravnosti med ljudmi in narodi. Tako je treba gledati na madžarsko revolucijo in ne kakor oni zgodovinarji, ki se izgovarjajo z napakami madžarske revolucije, da bi zmanjšali neizbrisljivo znamenje sramote, ki ga je zgodovina že pritisnila na imena organizatorjev intervencije proti madžarski revoluciji. Danes lahko tem lažje ugotovimo vsa ta dejstva, ker so jugoslovanski narodi po letu 1948 desetkrat dokazali nasproti reakcionarnim vladajočim ljudem svojo neločljivo povezanost s svobodo in napredkom. To danes tem lažje ugotovimo, ko so narodi Jugoslavije pod vodstvom največjega sina naše države maršala Tita v najusodnejšem trenutku zgodovine človeštva v veliki vojni proti fašizmu tisočkrat skozi kri in ogenj dokazali, da ni stvar svobode in napredka samo neločljivo povezana z njimi, ampak je, da se tako izrazim, istovetna z njihovim obstojem kot narodov. Narodnoosvobodilni boj jugoslovanskih narodov je pokazal nove poti, nove oblike v boju ljudstva za svobodo in neodvisnost, v boju delovnih množic za odstranitev izkoriščevalcev. Ta boj jugoslovanskih narodov je bistveno vplival na spremembo odnosov v tem delu sveta in dejansko pomenil začetek razdobja vsestranskega prijateljstva in sodelovanja ter medsebojnega spoštovanja, podpiranja svobodnih in samostojnih držav ter z narodom na Balkanu in Srednji Evropi.

Nadalje je nova Jugoslavija storila vse in dala vse, kar je v njeni moči, da bi podprla razvoj demokracije na Madžarskem, da bi pomagala madžarskemu ljudstvu, da bi se dvignila iz ruševin in ponižanja in postala zares svobodna ter samostojna. Danes lahko smelo trdimo, da so prijateljstvo, vsestransko iskreno sodelovanje in medsebojno spoštovanje, ki vladajo danes med novo Jugoslavijo in novo Madžarsko, velika pridobitev boja narodov na Balkanu in v Srednji Evropi za svobodo in neodvisnost. Če je bilo madžarsko ljudstvo leta 1848 obdano od reakcionarnih sil, je danes 100 let pozneje obkroženo od prijateljev na vzhodu in severu od Sovjetske zveze, Češkoslovaške in Romunije, na jugu pa od narodov Jugoslavije. Če tedaj madžarsko ljudstvo ni moglo doseči svobode in neodvisnosti zaradi zunanje intervencije, je danes njegova usoda v njegovih lastnih rokah. Danes, ko čestitamo madžarske mu ljudstvo ob obletnici narodne revolucije in se veselimo skupno z njim uspehov, ki jih je doseglo po zadnji vojni v boju za svobodo in neodvisnost, izrazimo krepko prepričanje narodov Jugoslavije, da se bodo odnosi med našima svobodnima državama ter narodi še bolj utrdili in poglobili, predvsem zaradi tega, ker je tudi madžarsko ljudstvo, zvesto svojim slavnim tradicijam iz leta 1848, vzelo usodo svoje domovine v lastne roke in pogumno stopilo na pot demokracije in napredka. Slava borcem iz leta 1848.

Naj živi demokratična in samostojna Madžarska republika!
Naj živi prijateljstvo in sodelovanje med novo Jugoslavijo in novo Madžarsko!

Govor ministra Djilasa je ves parlament toplo in prisrčno pozdravil.

Nato so govorili v imenu bolgarske delegacije notranji minister Anton Jugov, v imenu poljske delegacije minister Koszicki, v imenu češkoslovaške delegacije Zdenek Fierlinger in v imenu albanske delegacije Tuk Jakova.

Sprejem v madžarskem poslaništvu v Beogradu

Beograd, 16. marca. Ob proslavi 100-letnice madžarske revolucije 1848. leta je priredil snoči poslaniki in poroblašteni minister Madžarske republike Zoltan Szanto slovesen sprejem v prostorih bivšega oficirskega doma.

Slovesnega sprejema so se udeležili: podpredsednik Prezidijske Ljudske skupščine FLRJ Moša Pijade, Josip Rus in Marko Vujčić, sekretar Prezidijske Mle Peruničić, podpredsednik zvezne vlade Edvard Kardelj, zunanji minister Stanoje Simić in člani vlade FLRJ, predsednik Prezidijske Ljudske skupščine LR Srbije dr. Siniša Stanković, predsednik vlade LR Srbije dr. Blagoje Nešković in člani vlade LR Srbije, načelnik generalnega štaba JA generalni polkovnik Koča Popović, predsednik Vseslovenskega komiteja generalmajor Božidar Maslarić, predsednik centralnega odbora ES Džuro Salaj, predsednik izvršnega odbora beograjskega ljudskega odbora Petković ter predstavniki javnega in kulturnega življenja Beograda.

Sprejema so se udeležili tudi člani diplomatskega zbora.

Pozdravna brzojavka
maršalu Titu s Planice

Planica, 15. marca.

Ob priliki današnjega svetovnega rekorda je odposlalo vodstvo mednarodnega tedna smuških poletov maršalu Titu naslednjo brzojavko:

»Ob svetovnem rekordu 120 m, prvem po osvoboditvi v Planici in fantastičnem uspehu naših smučarjev, pošljamo Vam ustvarjalcu nove Jugoslavije in njenih uspehov prisrčne pozdrave, ki se jim pridružujejo tudi pozdravi smučarskih delegacij Švice, Francije, bratske Poljske in ČSR.«

OB ZAČETKU POSLOVANJA V VEZANI TRGOVINI

V ponedeljek, ki je bil določen kot začetek trgovanja po vezanih cenah, so bile kmečke zadruge v Sloveniji v glavnem pripravljene na novo poslovanje. Seveda pa ni še vse tako urejeno, kakor bi moralo biti, in bo treba urediti še marsikaj, popraviti marsikatero napako in nadomestiti zamujeno.

Boni, ki jih dobe kmetje poleg gotovine za prodane pridelke po vezanih cenah, so bili v ponedeljek že razdeljeni vsem zadrugam, razen v nekaterih krajih, kakor Gorica, Ptuj in Mozirje, ker so jih ta dan šele razpošljali. Zadruga so dobile bone po 1000 in 100 din, ne pa še bonov po 10 din. Zakasnitev je povzročil zavod za tiskanje bankovcev v Beogradu, ki bi moral vse bone stiskati do 10. marca, pa je pravočasno štiskal le bone po 1000 in 100 din. Med tem so bili stiskani tudi boni po 10 din. Iz Beograda so jih poslali v Slovenijo 12. t. m. in tako ne bo treba več čakati nanje.

Največ dela so imele zadruga te dni z inventuro, ki je najno potrebna ob prehodu k vezani trgovini. Številne zadruga so imele precejšnje težave z inventuro, bodisi zaradi pomanjkanja širokovnih kadrov, predvsem pa zaradi tega, ker niso imele na razpolago cenikov za blago, ki se prodaja po nižjih enotnih cenah. V nekaterih okrajih so te cenike prejeli šele v ponedeljek. Okrajne poslovne zveze, ki so zbirale inventurne izkaze za drug svojega področja, so morale v mnogih primerih inventurne izkaze popravljati oziroma preračunavati po ceniku, ali pa so jih morale vračati zadrugam zaradi popravkov. Danes poteče rok, do katerega morajo okrajne poslovne zveze poslati zbiralne inventurne sezname Republiški poslov-

ni zvezi. V večini okrajev bodo okrajne poslovne zveze sezname poslale pravočasno, so pa tudi posamezni okraj, kakor Ljutomer, Celje-okolica, Krško, Trebnje, Gorica in Tolmin, kjer verjetno do roka ne bodo končali dela. Krivda za to pade tako na okrajne poslovne zveze kakor tudi na zadruga, ki se niso dovolj zavedale odgovornosti in se niso točno držale navodil.

Okrajne poslovne zveze so v večini primerov pravočasno razposlale zadrugam prejeto industrijsko blago, tako da so bile zadruga ob začetku poslovanja po vezanih cenah založene vsaj z najnujnejšim blagom, predvsem s tekstilnim blagom in železino. Nekaterne poslovne zveze še niso prejele vsega blaga, ki so ga naročile; to velja zlasti za železino in čevlje. Deloma je krivda pri njih, ker blaga niso pravočasno naročile v nekaterih primerih pa so zvezna skladišča poslala manjše količine, ker sama še niso prejela dovolj blaga iz tovarn, ali pa so pri pretiranih naročilih poslala manj, da blago ne bi obtežilo pri zadrugah. Številne zadruga niso znale prav presoditi, kakšne količine blaga bodo potrebne za prvo dobo poslovanja in niso upoštevale, da lahko odslej blago za prodajo v vezani trgovini sproti naročajo.

Precej blaga bodo morale poslovne zveze in zadruga še naročiti za izpolnitev zaloga za boljše izbiro. V ta namen bodo morale najeti tudi potrebne kredite, pripraviti in urediti skladišča in izpolniti ves aparat.

To, kar so zadruga doslej pripravile, je šele začetek. Marsikaj bo treba še urediti, preden bodo zadruga lahko v celoti izpolnile svojo nalogu.

Vezana trgovina se bo pravilno razvila le tedaj, če bodo zadruga lahko

nudile kmetu vse tisto blago, ki ga kmet nujno potrebuje. Stalno bodo morale izpolnjevati zaloge in jih prilagoditi potrebam kmeta, upoštevajoč pridobljene izkušnje. Do nove letine se poslovanje v vezani trgovini še ne bo moglo razviti v vsem obsegu, kajti razen živine kmeti nima mnogo pridelkov lanske letine, ki bi jih lahko prodal. Mnogo tekočih pridelkov, kakor n. pr. jajc, perunčev, ne in spomladi tudi povrtine, država zaenkrat ne odkupuje po vezanih cenah. Do poletja, ko bodo prišli na trg prvi pridelki letošnje letine, pa mora biti poslovanje v vezani trgovini že brezhibno urejeno, zadruga morajo biti dotlej urejene za mnogo večji obseg poslov tako v odkupu kakor tudi v prodaji industrijskih izdelkov. Predvsem pa bodo morale biti do poletja pripravljene vse tiste nove zadruga, ki se sedaj šele ustanovljajo v zvezi z decentralizacijo kmečkega zadruga. Dotlej bodo pri zadrugah iz tekočega poslovanja in pridobitvenih izkušnjah tudi boljše spoznanje, katero blago je kmetom najbolj potrebno, in kakšen obseg in asortiment ga je treba naročiti. Zadruga bodo iz specialnih tečajev dobile tudi nove strokovne kadre. Medtem se bodo tudi gospodarsko tako utrdile, da se bodo lahko postopno lotile tudi drugih metrgovinskih poslov, zlasti v zvezi z dvigom kmetijstva v svojem okolišču. Tako se bodo postopno razvile v gospodarsko središče vsega kraja. Uvedba vezane trgovine več mesecev pred začetkom odkupne kampanje nam je najboljšo zagotovilo, da bo odkupni in preskrbovalni aparat kmečkih zadrug do poletja oziroma do jeseni zares temeljito pripravljen za velike naloge, ki jih bo morala izvršiti ob novi letini.

Voditelji in udarniki rudnikov in
topilnic barvastih kovin maršalu Titu

Beograd, 15. marca. Udeleženci konference podjetij generalne direkcije rudnikov in topilnic barvastih kovin pri ministru za rudarstvo FLRJ so poslali predsedniku zvezne vlade maršalu Titu brzojavko, v kateri pravijo:

»S konference, v kateri smo proučevali naše delo v l. 1948 in ukrepe, ki jih moramo storiti za izpolnitev plana v tem letu, vam pošljamo udarniki, sindikalni voditelji, tehnik, inženirji in direktorji plamečnice pozdrave. Plan za l. 1948 smo preslegli v večini podjetij, toda v našem delu je še mnogo pomanjkljivosti. Nismo dovolj dvigali delavcev, nismo dovolj skrbeli za varnost dela, zlasti slabo so bili oskrbovani delavci v podjetjih LR Slovenije. Opazili smo mnogo organizacijskih pomanjkljivosti. Ne izvajamo še podrobno analize dela naših podjetij. Naše pomanjkljivosti so tudi nezadostna delovna disciplina,

mno go del še ni normiranih, posvečali nismo zadosti pozornosti predlogom racionalizatorjev in novatorjev ter udarniškim delom. Vse te pomanjkljivosti so šle na škodo našemu delu.

Pončeni s Tvojo kritiko in Tvojimi nasveti ter s svojimi izkušnjami Ti obljubljamo, tovariš Titu, da se bomo v tem letu borili za odpravo teh pomanjkljivosti. To nam bo omogočilo, da se še bolj posvetimo našemu delu za izpolnitev plana za l. 1948, in da s tem zagotovimo izpolnitev našega petletnega plana.

Naš dragi tovariš maršal! Za industrializacijo in elektrifikacijo bodo imeli čedalje večji pomen izdelki naših podjetij. Zato bomo storili vse, da proizvedemo čim več kovin, da bosta industrializacija in elektrifikacija naše države še bolje napredovala.«

Veliko tekmovanje najboljših
zidarjev Slovenije

Ljubljana, 16. marca. Ministrstvo za gradnje je lani 13. in 14. avgusta organiziralo na stavbiščih LRS množično tekmovanje v starem in novem načinu zidanja. Ze v takratnem tekmovalstvu so napredni zidarji s svojimi uspehi v novem načinu zidanja premagali opornim vseh fliših, ki so kazali odpor proti novemu načinu dela na stavbiščih. Po fliših in še več odstotkov so prekorčili stare norme in odprli pot novemu načinu zidanja, kjer kvalificirani zidar samo zida, ostala dela, podajanje gradiva in pomožne gibe, pa opravljajo pomočniki. Novi način zidanja se je potem začel zmagovito uveljavljati po vseh stavbiščih.

Na stavbišču v Parmovi ulici v Ljubljani, kjer gradijo stavbe za posamezne direkcije industrijskega ministrstva, bo v petek in soboto, 19. in 20. t. m. veliko tekmovanje najboljših zidarjev Slovenije. Na tem tekmovalju bodo zidarji pokazali doslej pridobljene izkušnje in izpopol-

nitev organizacije v novem načinu zidanja. Posebna tekmovalna komisija, ki bo ves čas spremljala delo zidarjev, fokrta delu ne bo ocenjevala samo količinsko, ampak tudi po kakovosti. Najboljši zidarji in pomočniki bodo nagajeni.

V tekmovalju bodo sodelovali najboljši zidarji nekaterih gradbenih podjetij. »Konstruktor« iz Maribora bo poslal 5 zidarjev, »Beton« iz Celja 6, med njimi znanega Franca Obrčkala s pomočnico Greto Habjanovo, »Projekt« iz Kranja 4 zidarje, med njimi tudi Mirka Škofica, ki je v lanskem tekmovalju prekorčil normo za 1920 odstotkov. Splošno svabeno podjetje iz Ljubljane bo poslalo na tekmovanje 4 svoje najboljše zidarje, »Cement« iz Trbovelj 3, »Megrade« iz Ljubljane pa 4. Poleg teh bo sodelovalo še okoli 20 najboljših zidarjev Gradiša. Zidarji in pomočniki bodo prišli v Ljubljano že v četrtek in si bodo popoldne pripravili vse potrebno za tekmovanje.

V sezanskem okraju je Komen najbolje
organiziral priprave za gradnjo zadr. doma

Prvo nedeljo v marcu so v zgodnjih urah na Krašu oživela gradilišča, na katerih bodo že jeseni stali novi zadr. domovi. Na vseh cestah se plapolale trobojnice, za njimi pa so

korakali stari in mladi na delo. Mnogi so se pripeljali tudi v kamionih. Sezanci so vsi nedeljo kopalni in pripravljali gradivo. V vasi Povirje, nekaj kilometrov od Sežane, so odprli

nov kamnolom in do njega naredili pot. Ena skupina je lomila kamenje, druga je rušila bunker, tretja pripravljala les za apnenico in vozila gradivo na gradilišče.

Najbolj živahno pa je bilo v Komun, kamor je domačin prihleleta pomagal tudi četa krepkih Brjanov. Ko men so požgali Nemci leta 1944 in se danes je vas prav za prav v ruševinah. Preteklo nedeljo so požirali ruševine odbirali gradivo in ga napeljali na obsežno stavbišče na najlepšem položaju na vrhu vzpetine, kjer stoji Komen. Kopali so tudi že temelje in ravnali prostor okrog bodočega graznega doma.

Na tem gradilišču je v nedeljo delalo 500 ljudi. Ob zaključku dela so imeli majhno, a vendar pomembno svečanost. Kolektivni tega gradilišča je sekretariat OF za sezanski okraj izročil prehodno zastavico, ker je do tega dne med vsemi izvedel najboljšo organizacijo dela in znal razgibati največji odstotek prebivalstva. Pokazal je tudi najboljši rezultat opravljenega dela.

Tudi na ostalih gradiliščih širom Kraša je bilo preteklo nedeljo zelo živahno. Povsod so izrabili skoraj poletno vroč dan in so prišli za dober korak bliže zastavljenemu cilju: zgraditi sodobno urejen zadr. dom, ki bo žarišče gospodarskega in kulturnega napredka.

Nad 9000 udarnikov
v kovinski industriji

Delovni kolektivi kovinske industrije v Jugoslaviji so se lani uspešno borili za izpolnitev proizvodnega plana, za boljšo organizacijo dela in za napredek tehnike. Ta panoga naše industrijske proizvodnje je doslej dala 9176 udarnikov, med katerimi je 1039 delavk. K dvigu tehnike so mnogo pripomogli racionalizatorji in novatorji. Od 497 racionalizatorskih predlogov je bilo lani sprejetih 474. Uporaba novatorskih in racionalizatorskih predlogov je prinesla kovinski industriji v lanskem letu približno 18,5 milijona din. Samo železarna Jesenice je na ta način dosegla prihranek okrog 8 milij. din.

Po obvestilih Zveze kovinskih delavcev je tudi letošnje tudi prineslo že veliko število novatorskih in racionalizatorskih predlogov. V varški železarni sta delavca Mio Zovko in Aden Bašič uspešno rešila tehniko zvijanja cevi za parne kotle, in sicer z enostavnimi napravami, ki sta jih izdelala iz starega materiala. Prej je bilo delo pri zvijanju cevi zelo zamudno in je bilo za zvijanje ene cevi potrebno 168 ur, medtem ko se danes isto delo opravi v 8 urah.

V kovinskem podjetju »Sartid« je delavec Petar Kotur izdelal nov racionalni aparat za avto gensko varjenje, ki potroši komaj eno tretjino goriva (karbida) v primeri s stari aparati. Številni uspešni racionalizatorski predlogi so bili letos za beleženi tudi v naši avtomobilski industriji. Za nadgratev predlagatelj je bil določen znesek 500.000 din. Lani v mnogih primerih nagrade niso ustrezale pomembnosti izuma. Zato bodo v bodoče vse take predloge ocenile posebne strokovne komisije.

Trgovinska pogajanja med
Bolgarijo in Češkoslovaško

Sofija, 17. marca. Večera je odpotovala v Češkoslovaško bolgarska vladna delegacija, ki se bo razgovarjala o sklenitvi trgovinske pogodbe za leto 1948.

Konferenca 16 držav v Parizu naj olajša vmešavanje ameriških monopolistov v zadeve zahodnoevropskih držav

V Marshallov načrt naj bi se pritegnili tudi Francova Španija in Zahodna Nemčija

Pariz, 16. marca. (Tass) Včeraj se je v Parizu pričela druga konferenca 16 evropskih držav v „Marshallovem načrtu“. Namen konference je sprejeti tako imenovanega programa za „evropsko obnovo“. V skladu z zahtevami iz Washingtona so določeni kot pogoji za ameriško „pomoč“ direktno gospodarsko in politično vmešavanje ZDA v zadeve zahodnoevropskih držav in dušitev glavnih panog njihovega gospodarstva ter dejanske kolonizacija dela evropske celine po ameriških monopolih. Pred pričetkom konference so ameriški delegati in njihovi pomočniki v Londonu in Parizu podvzeli vrsto ukrepov, da ne bi na konferenco prišlo do kakršnih koli razprav o „Marshallovem načrtu“, proti kateremu se bore široke delavske množice v Evropi. Po mnenju poučenih krogov bodo na konferenci predlagali priključitev franciskine Španije in „Marshallov načrt“ in tudi zahodne Nemčije, kakor je namenavajo v sklepih posebnega londonskega posvetovanja o nemškem vprašanju.

Novinarski krogi poudarjajo, da bosta Bevin in Bidault izkoristila pariško konferenco 16 držav, da bi pritegnila poleg Vel. Britanije, Francije in Beneluxa v vojaško zvezo k, ki sedaj ustvarjajo, tudi vrsto drugih držav, nekateri opazovali pa opozarjajo, da bodo v Parizu proučevali možnost razširjenja pakta petih držav na druge narode. Bevin, ki se je na vse načine prizadeval, da bi se bruseljsko posvetovanje končalo pred pričetkom „konference 16 držav“, namerava napraviti na delegate „psihološki pritisk“, s tem, da bo jutri priredil v Bruslju „veličastno“ ceremonijo podpisa pakta. Kakor se je zvedelo, se sedaj intenzivno in za kulisami razgovarjajo o pritegnitvi Turčije, Grčije, Irske in verjetno tudi Italije v protidemokratski vojaški blok pod okriljem ZDA. Kapitalistični tisk piše na debelo o „konstruktivnih ciljih nove konference“ 16 držav in skuša pred ljudstvom prikriti, da so to konferenco sklicali agenti Wall Streeta v Evropi po ukazih iz Washingtona.

Sforza se pogaja za pristop Italije k zahodno-evropskemu paktu petih sil

Rim, 15. marca. (Tass) Italijanska delegacija z ministrom za zunanje zadeve Sforzo na čelu je snoči odstopala iz Rima v Pariz na konferenco 16 držav v „Marshallovem načrtu“. Vsi italijanski vladni in opozicijski listi pišejo navzlic demantičnem italijanskemu ministru za zunanje zadeve, da je — Sforza odpotoval v Pariz zaradi razgovorov o pritegnitvi Italije v vojaški zahodni blok petih sil. Pariški dopisnik lista „Temps“ piše, da je splošno mnenje, da bo Italija prvi kandidat za četrto mesto v tem bloku. Pariški dopisnik lista „Unita“ pravi, da se bo Sforza razgovarjal o vstopu v vojaški blok. Dopisnik lista „Repubblica“ poroča, da potrjuje krogi, ki so blizu Quai d'Orsay, da tajna pogajanja z Italijo niso prenehala in da bo v primeru zmage desničarjev Italija lahko vstopila v blok takoj po volitvah 18. aprila. Sforza bo skupno z Bevinom in Bidaultom proučeval način pristopa Italije k bruseljskemu paktu.

Protesti Parižanov proti Calderisu

Pariz, 15. marca. (Tass) V Parizu je prišel minister za zunanje zadeve grške monarhohastične vlade Calderis, da bi se udeležil konference 16 držav. V zvezi s tem je pariški komitej za pomoč demokratični Grčiji protestiral proti korvamenu fašističnemu nasilju v Grčiji. Komitej oboja stalne francoske vlade, ki ga je zavela na pritisk iz Washingtona in ki je razbila demokratično zvezo v Franciji, ustvarjajo v času odpora, ter nam, morava izgnati iz Francije grške patriote. Komitej poziva Parižane in Parižanke, da bi potrdili svojo solidarnost z grškim ljudstvom, ki se bori za mir, svobodo in nacionalno neodvisnost.

Zastopniki zahodne Nemčije na pariški konferenci

Frankfurt, 16. marca. »Associated Presse« poroča, da je izjavil predstavnik britanske vojaške uprave v Frankfurtu ob Meni, da se bodo udeležili konference zahodnoevropskih držav v Marshallovem načrtu, ki se je včeraj začela v Parizu, tudi predstavniki zahodne Nemčije. Pristavil je, da bodo Nemci sodelovali le kot »strokovnjaki za gospodarska vprašanja«, bodo pa v spremstvu uradnih predstavnikov angloameriške vojaške uprave v Nemčiji. Ista agencija poroča, da sta generala Clay in Robertson osebno določila Nemce, ki bodo odšli na konferenco.

Komentarji pariškega tiska

Pariz, 16. marca. »Humanitec« pri naša glede na pričetek konference 16 držav v Marshallovem načrtu uvozniki značaj Marshallovega načrta je razkrikan. Članek pravi, da je ustanovljena nova »sveta aliansa« zahodnih imperialistov, naperjena proti narodu in naprednim silam vseh držav. Ta »aliansa«, piše »Humanitec«, poziva k bratstvu in miru, demokraciji pa pripravila vojno in namerava vzpostaviti stalno ustanovo, ki naj bi nenehno napadala ljudske demokracije. List poudarja, da sta se Pariz in Francija omeščala z navzočnostjo krvnika —

grškega ministra za zunanje zadeve Konstantina Calderisa. Ta krvnik grškega ljudstva je prišel pojasnit v Pariz, kako izvajajo Trumanovo novo doktrino v njegovi državi z največjim uspehom. »Humanitec« piše o pritegnitvi zahodne Nemčije v Marshallov načrt, o pripravah za priključitev Francove Španije in pravi, da Američani ne zanikajo več političnega in vojaškega značaja Marshallovega načrta in zahodnega bloka ter namena, podrediti Francijo diktaturi zaradi priprave ideološke vojne. Njihova strategija hoče spreminiti Francijo in druge države v zahodni Evropi v vojno torišče — vojaški proračun naraščajo, naselstva nad delavstvom so čim dalje bolj okrutna. Države v Marshallovem načrtu se bore z nepremostljivimi gospodarskimi težkočami, prošnjači za dolarje, med seboj se prepirajo za boljše griljaje ter jih držijo skupaj edino le ameriška šiba, toda »sveta aliansa« ne bo mogla ustaviti zgodovine, zakaj demokratične sile na svetu so danes močnejše kakor kdaj koli.

»Ce Soir« piše, da pomeni pariška konferenca uradno priznanje Zahodne Nemčije v zahodni družini generala Marshalla. Nepotrebno je opozarjati, — piše list, — kako strašna posledica bo imelo to za Francijo. Vsi Francozi vedo, da pomeni Marshallov

Bolgarska vladna delegacija v Moskvi

Izjava Georgija Dimitrova ob prihodu na moskovsko letališče

Moskva, 16. marca. (Tass) Bolgarska vladna delegacija s predsednikom vlade Georgijem Dimitrovom na čelu je prispela 13. marca v Moskvo. Pri sprejemu na centralnem letališču so bili navzoči: podpredsednik ministrskega sveta in minister za zunanje zadeve ZSSR Molotov, pomočnik ministra za zunanje zadeve Višinski in Zorin, podpredsednik bolgarske vlade Trajko Kostov in bolgarski minister Dobrev, ki sta na obisku v Moskvi. Osebe bolgarske veleposlanstva in tuji diplomatski predstavniki v Moskvi.

Predsednik vlade Georgij Dimitrov je na letališču izjavil po radiu:

Ko stopamo na dragoceno tla Moskve, želimo najprej izraziti svoje globoko spoštovanje in brezmejno zavlačje, ki jo dolgujemo narodu Sovjetske zveze, predvsem pa velikemu ruskega narodu, ker so dvakrat rešili Bolgarijo izpod tužjeve pete, prvič izpod 500 letnega turškega jarma, zatem pa

AMERIŠKA „POMOČ“ POVEČUJE DRAGINJO

Ugotovitve sovjetskega zastopnika na seji zavezniškega sveta za Avstrijo

Dunaj, 15. marca. (Tass) Na seji zavezniškega sveta za Avstrijo 12. marca je bila poglavitna točka dnevnega reda: predlogi sovjetskega predstavnika o denacifikaciji. Kakor je znano, je na seji Sveta 27. februarja sovjetski visoki komisar za Avstrijo generalni polkovnik Kurasov predložil predloge za temeljito rešitev nacističnega problema in pospešitev demokratizacije in denacifikacije. Da bi odpravil zapreke za pravo denacifikacijo Avstrije in omogočil navadnim nacistom aktivno sodelovanje pri obnovi dežele, je sovjetski predstavnik predlagal pomilitostev tistih članov bivše nacistične stranke, ki se niso omejevali z zločini proti miru in varnosti drugih narodov ali avstrijskega ljudstva, pod pogojem, da se aktivni nacistični zločinci pravilno kaznujejo. Sovjetski predstavnik je predlagal, da bi izdali avstrijski vladi temu primerna navodila.

Britanski in francoski predstavniki sta morala priznati primernost sovjetskih predlogov, ameriški predstavnik pa je poizkušal preprečiti njihov sprejem, da bi na ta način potrdil sedanjo avstrijsko prakso pušljanja nacističnim zločincem. Toda ti poizkusi ameriškega predstavnika so propadli. Po daljši razpravi je zavezniški svet sprejel sovjetske predloge in dal primerna navodila avstrijski vladi.

Druge važna točka dnevnega reda je bilo vprašanje cen in mezd v Avstriji. Pred nekaj dnevi je bila na zahtevo sovjetskega predstavnika izredna seja medzavezniškega izvršilnega odbora za proučitev poročila socialističnega direktorata o znanih življenjske ravnani avstrijskega delavskega ljudstva. Ker ostali predstavniki niso hoteli proučiti te zadeve, so jo predložili zavezniškemu svetu. Na seji zavezniškega sveta je sovjetski predstavnik poudaril, da zahteva slab položaj avstrijskih delavcev nujno ukrepe za dvig njihove življenjske ravni. Naglasil je, da so mezne avstrijskih delavcev povprečno za 25 odstotkov pod najbednejšo življenjsko stopnjo. Odkar je postala za politiko cen in mezd odgovorna avstrijska vlada, se je položaj delavcev zelo poslabšal. Dočim so se med aprilom 1945 in julijem 1947 najmanjši življenjski stroški zvišali za 92 odstotkov, so se v drugi polovici leta 1947 dodatno zvišali za 165 do 200 od.

Sovjetske strani so predlagali, naj se izdelajo priporočila avstrijski vladi, da se napravi red v razdeljevanju industrijskih predmetov, toda zaradi nasprotovanj z britanske strani ni bil sprejet nikakr sklep. Na isti seji je zavezniški svet odobril načrt za prehrano za prihodnje obdobje in nekatero zakonodajne ukrepe avstrijske vlade.

LJUŠKA UNIVERZA V LJUBLJANI priredi v četrtek 18. marca 1948 predavanje o III. plenumu Vseslovenskega komiteja v Pragi in o zadnjih dogodkih v CSR. — Predaval bo minister za delo tov. Ivan Regent. — Predavanje bo v Mladinski dvorani v Franciškanski ulici, — Začetek ob 20. — Vstop prost.

Volitve v okrajne ljudske skupščine:

Z NEDELJSKIH PREDVOLIVNIH ZBOROVANJ

Številna predvolivna zborovanja, ki so bila minilo nedeljo po vsej Sloveniji, pričajo, da ljudstvo živo zaveda velikih nalog, bodočih okrajnih ljudskih skupščin, ki bodo izvoljene prihodnje nedeljo 21. marca. Izvajanje načrtnega gospodarstva po petletnem planu je rodilo spoznanje, kako važno vlogo imajo pri tem okrajne ljudske skupščine in okrajni ljudski odbori. Zato tudi povsod posebej izberi kandidatov vso pozornost in izbira ljudi, ki bodo znali pravilno reševati zadeve svojega okrajja, upoštevajoč pri tem potrebe prebivalstva na eni in koristi skupnosti na drugi strani. Z nedeljskih zborovanj objavljamo še naslednja poročila:

Predvolivni sestanek v Litiji

V nedeljo se je zbralo prebivalstvo Litije in okolice na velikem predvolivnem zborovanju, na katerem je tov. Ustavek pojasnil politični položaj in razložil potoče gospodarske zadeve. Po njegovem govoru se je razvila živahna diskusija, v kateri so zborovalci obravnavali predvsem lokalne zadeve in lokalno gospodarstvo. Izrazili so željo, naj bi se v Litiji ustanovilo mehanično podjetje. Delavci predlince so se zanimali zlasti za ekonomijo podjetja, ki bo dobavljala delavcem zelenjavo, poleg tega pa bo dobil še vsak delavec nekaj zemlje. Kritizirali so birokratsko ravnanje pri izdajanju bolniških nakaznic. Veliko je tudi zanimanje za okrajni gospodarski plan in je bila izražena želja, da bi se plan obravnaval na posebnih sestankih, da bi se tako ljudstvo čim bolj seznanilo s potrebami in načrti okrajja. Ip

Zborovanje v Velikih Laščah

V nedeljo popoldne je bilo v Vel. Laščah predvolivno zborovanje, ki se ga je udeležilo tudi prebivalstvo iz okolice in mladina, ki je imela pred tem proslavo dneva brigad. Na zborovanju je spregovoril zbranim volivcem minister prosvete vlade LRS dr. Jože Potrč, ki je v daljšem govoru orisal notranji in zunanji politični položaj, razložil davčno politiko in nove gospodarske uredbe. Poudaril je, da je namen predvolivnih zborovanj — predvsem ta, da se vedno znova prepričamo o pravilnosti naše poti in da sproti pregledamo tudi napake ter jih odpravljamo. Zborovalci so navdušeno prijelili njegovim izjavam. Razvila se je živahna razprava, v kateri so zborovalci opozarjali na zlonamerno propagando reakcije, ki poskuša z raznimi lažmi širiti nezaupanje v nove gospodarske ukrepe. Tov. minister je zborovalcem pojasnil namen in pomen izdanih ukrepov, ki jih narekuje tudi velika potreba po delovni sili v industriji. Prav na Dolenjskem je veliko malih kmetov, ki danes živijo pri svoji malih posevstvih, ki pa imajo priložnost, da se vključijo v proizvodnjo. To je najbolj razumela mladina, saj je lani odšlo iz grosupeljskega okrajja nad 800 mladincev in mladink v industrijo in na razna druga dela. Ip

Zborovanje v Ribnici

V nedeljo popoldne je bilo v Ribnici v dvorani Mladinskega doma predvolivno zborovanje. Zborovanje je odprl član krajevne ljudske odbora Mirko Mohorič in dal besedo Viljemu Kunstu, ki se je udeležil zborovanja kot delegat IOOF. V svojem govoru je tovariš Kunst uvodoma podčrtal velik pomen bližnjih volitev v okrajne ljudske odbore ne samo pri nas doma ampak tudi za zunanji svet, ki se na vsakem koraku zanima za razvoj in dogodek v naši državi. V nadaljnjem izjavljaju je govornik poudaril bogastvo naše domovine, ki ga proiljudski oblastniki v stari Jugoslaviji niso obrnili v prid širši plahi ljudstva, temveč je v profit domače in tuje kapitalistične gospe, ki je črpala iz naše zemlje velike dobičke za svoje sebične namene. Tako je bilo z našimi dragocnimi rudniki in z drugim gospodarstvom. Za dvig zaostalega kmetijstva se ni nihče brigal, prav tako ne za kulturno-prosvetni dvig naroda.

Naša ljudska oblast je prekržala račune domačim in tujim kapitalističnim mogotcem, zato je nastal v njihovih reakcionarnih vrstah tak vrt in krih ter klevetanje naše nove, demokratsko urejene države. Socializem v naši državi pa bo šel kljub reakcionarnemu hrpu svojo pot naprej v znamenju vztrajnega dela, gospodarske izgraditve in izboljšanja življenjske ravni našega ljudstva. Za udržitve naše ljudske oblasti pa je poudaril potrebo, da se borimo proti napakam; teh bo vedno manj, če bomo dovolj kritično gledali na stvar in se lotili reševanja vseh problemov in težav. Za izboljšanje našega kmetijskega gospodarstva bomo morali začeti z modernizacijo obdelave našega polja, kjer nam bodo stroji nadomestili nešteto delovnih rok in živine.

Med drugim je še omenil graditev združnih domov, pravilno tolmačenje novega načina preskrbe v zvezi z vezanimi cenami, ki bodo omogočile našemu kmetu boljše preskrbo.

Poudariti moramo, da je bila udeležba prohi pričakovanju bolj klevetna in v Ribnici pokazala fiste zvesti kot bi jo lahko pokazala. Dvorano so povečini zasedle mladinske brigade, ki so imele la dan svoj praznik in so priredile po zborovanju svojo mladinsko proslavo. —ap

Predvolivni sestanek v Kostanjevici

V Kostanjevici in okolici se pripravljamo na volitve. Za kandidate so bili izbrani ljudje, katerim ljudstvo zaupa. Imamo dve volivni enoti. Druga volivna enota je razdeljena na tri volišča, s čimer je omogočeno ljudem, da se bodo volitev v čim večjem številu udeležili. V tem tednu so bili po vaseh sestanki, na teh so govorili krajevni aktivisti, obravnavali so gospodarske naloge, ki težijo kmečkega človeka. Najbolj vprašujejo za vezane cene. Pričakujejo že novega blaga. Preskrba kočarjev jim

V 135 MINUTAH IZ LJUBLJANE V BEOGRAD

V ponedeljek 15. t. m. se je pričel reden civilni letalski promet na progi Ljubljana—Zagreb—Beograd

Dandanes, ko vlagamo vse napore v čim prejšnjo zgraditve naše domovine, pomeni vsaka potratna časa veliko izgubo. Zato si povsod prizadevamo, da čas čim bolj koristno izrabimo. To velja še prvo posebno v pogledu prometa. Železniska uprava se trudi, da čim bolj odpravi zamude vlakov in pospeši hitrost; kjer koli je mogoče, se uvaja avtomobilski promet, da se ustvarijo čim hitrejše zveze med posameznimi kraji, in v vedno večji meri prevladuje motorizirani promet.

Toda kljub temu so čisto potrebna daljša potovanja, kakor na primer v naše glavno mesto Jugoslavije, Beograd. Čeprav je naš železniški promet že na višini in vozijo brzovlaki s pospešeno brzino, traja tako potovanje še vedno 10 do 12 ur in človek pride na cilj potovanja utrujen in le z naporom in težavo opravlja svoje posle. Vrhu tega je skoraj neizogibno, da si najame hotelsko sobo, da se umije in odpoti. Po vsem temu pa mora še hiteti, da pride pravočasno na vlak in si zagotovi prostor, ker je sicer v nevarnosti, da bo moral zaradi velikega navela, zlasti v dobi turistične sezone, še stati.

Spričo tega dobiva letalski promet na daljših progah vedno večjo važnost. Letalo je ne samo najhitrejša, marveč pri današnjem razvoju tehnike tudi najbolj varno prometno sredstvo. Najvažnejši pa je ogromen prihranek na času. Zato tudi naša državna uprava polaga največjo važnost na zgraditve civilnega letalskega prometa in stremi za tem, da postane tudi letalo vseljudeko prometno sredstvo. Potovanje s potniškim letalom danes ni več privilegij bogatincov, kakor je bilo to v dobi stare Jugoslavije, marveč ima namen, da omogoči slehernemu državljanu čim hitreje in čim udobneje potovanje ter da prihrani na času, ki ga moramo koristneje uporabiti za ustvarjalno delo.

Ogromni napredek, ki ga je doseglo letalstvo v zadnjih letih, omogoča danes popolno varnost letalskega prometa. Sodobna potniška letala, ki obratujejo na naših letalskih progah so najmoderneje urejena, tako da lahko lete ne samo »slep«, marveč da lahko tudi na vsakem terenu pristanejo, če bi nastala za to potreba. Varnostne naprave so tako izpopolnjene, da so nesreče skoraj popolnoma izključene.

Za Ljubljano in vso Slovenijo pomeni zato uvedba redne letalske

zveze na progi Ljubljana—Zagreb—Beograd, ki se je pričela s 15. marcem, veliko pridobitev. Veliko potniško letalo, v katerem je prostora za 15 potnikov, odhaja iz Ljubljane vsak dan zjutraj ob 7. Do Zagreba vozi točno 30 minut in po kratkem postanku nadaljuje pot v Beograd, kamor prispe v 1 ur 45 minut, tako da traja vsa pot od Ljubljane do Beograda točno 2 uri in 15 minut ali 135 minut. Ne samo, da pomeni to v primeri z brzovlakom skrajšanje potovanja za najmanj 8 ur, je potovanje z letalom tudi nad vse udobno. Pri Putniku v Ljubljani sedeš na avto, ki te popelje na letališče, na letališču v Zemunu pa te zopet z avtomobilom zapeljejo na Terazije sredi Beograda. Vsak potnik lahko vzame s seboj brezplačno 20 kg prtljage. Če je prtljaga težja, plača za vsak nadaljnji kilogram tovora 1% vozne cene.

Povsem napačno je splošno razširjeno mnenje, da je potovanje z letalom dražje, kakor pa potovanje z brzovlakom. Drugi razred brzovlakove spalnega vagona etane od Ljubljane do Beograda 1136 din, voznja z letalom pa 1100 din. Nosilci partijske spomenice imajo 50% popusta. Otroci do 2 let plačajo samo 10% vozne cene, otroci od 2 do 14 let pa imajo polovično voznjo. Za prtljago se potniku sploh ni treba brgati. Ob nastopu potovanja jo izroči uslužbencu letalske službe in jo dobi dostavljen ob izstopu iz avtomobila na Terazijah v Beogradu. In ne samo, da je potovanje z letalom krajino prijetno, da nudi potniku nepopisen užitek, ko si lahko z višine ogleduje prostranost naše domovine, je tudi silno udobno. Letalo so kurjena, če je zunaj hladno in opremljena z vso udobnostjo. Prijazna stewardesa, ki spremlja vsako letalo, daje vse zaželenje informacije in postreže na željo tudi s prigrizkom in okrepčilno piščo, skrb za »bolnike«, ki se jih morda poloti morskala bolezen in je še prav posebno na uslugo materam, ki potujejo z malimi otroci. V letalu je tudi garderoba, umivalnica in podobni prostori, tako da izstopi potnik tudi po daljšem potovanju čil in svež.

Vozovnice za potovanje z letalom se dobe pri vseh podružnicah »Putnik«, tako da si lahko tudi v Mariboru, Kranju ali kjer koli, kjer je podružnica Putnika, zagotoviti mesto na letalu.

Ze prvi dnevi letalskega prometa na progi Ljubljana—Zagreb—Beograd dokazujejo, da je bila ta proga

gre le težko v račun. Preradi pozabljajo, da so včasih morali za zaslužkom daleč v druge države, danes pa jim je zajamčeno življenje doma. Mnogi so se že odločili za delo v tovarnah, pa ne vedo, kam naj se obrnejo. B. F.

Pri Sv. Juriju ob Ščavnici

V nedeljo so bili po večjih središčih okrajja množični sestanki. Pri Sv. Juriju ob Ščavnici se je zbralo v šoli okrog 100 ljudi, med njimi tudi precej žen. Udeležil se ga je tudi ljudski poslanec tov. Korošak. Na sestanku so razpravljali o bližnjih volitvah, o združnih domovih, o setvenem planu in še o drugih gospodarskih vprašanjih.

O pomenu volitev je govoril Uroš Kraigher. Ko je govoril o zunanjih volitvah in primerjal druge države z našo, je ljudstvo še bolj spoznalo edino pravilno pot naše ljudske oblasti, ki se bori za mir in demokracijo in za blaginjo delovnega ljudstva. Z zdravim in poučno kritiko moramo iti na volitve, kritizirati bomo zato, da popravimo naše napake.

Nato je tov. Boriko ponovno razložil velik pomen graditve združnih domov in je poudaril, da tam, kjer stoji Osvobodilna fronta na trdnih nogah, reakcija ni mogla vplivati na ljudstvo, da bi bilo proti gradnji združnih domov in tako bo tudi pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Vsak iskren pristavil OF ve, da je združni dom potreben za dvig kulturnega in gospodarskega napredka.

Ker je bilo na dnevnem redu še mnogo drugih vprašanj, so Jurjevčani odložili razgovor o podrobnejših pripravih za gradnjo združnega doma na četrtek 18. t. m. Takrat se bodo o teh zadevah bolj podrobno porazgovorili. Vendar pa so Jurjevčani izrazili željo, naj bi bili taki sestanki zvečer, ko se konča delo in ne sredi popoldneva. Preden so se zborovalci razšli, je imel tovariš inž. Pust v okviru Tedna tehnike predavanje z naslovom: Stroji pomagajo sadiarstvu ter Tehnika in vinogradništvo. lka

Zborovanja v murskosoboškem okraju

Na predvolivnih sestankih, ki so bili preteko nedeljo po vsem murskosoboškem okraju, je ljudstvo razpravljalo o vprašanjih, ki so danes najbolj pereča za kmeta. To je predvsem prodaja kmetijskih pridelkov po vezanih cenah. Govorniki so prikazali ugodnosti, ki jih nudi kmetov država s tem, da jim daje možnost nabave industrijskih pridelkov po vezanih cenah. Med ljudstvom je nova uredba o preskrbi in vezanih cenah zbudila veliko zanimanje, ki se je odražalo tudi v živahnih razgovorih na zborovanjih. Zelo živahno je bilo zborovanje v Kramarevcih, kjer je bila pred kratkim ustanovljena nova kmetijsko-obdelovalna zadruga. V vsem okraju je bilo v nedeljo okrog 30 predvolivnih zborovanj. Udeležba je bila v splošnem zadovoljiva z izjemo nekaterih vasi, kjer bi bila lahko malo večja. K. H.

VREMENSKO POROČILO

HIJROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 16. marca: Ostanek barometriškega maksima se vleče od Azorov do Alp, ostala Evropa pa je v območju vpliva močnih barometriških minimumov z glavnim središčem pri Islandiji. Cela vrsta front, to je padavinskih področij, se vleče od Islandije preko Skandinavije, zahodne in srednje Evrope vse do Alp. Slovenija je trenutno pod zaščito Alp izven padavinskega področja, toda od severa-zahoda se nam bliža takolmenovana hladna fronta, t. j. padavinsko področje, ki je nastalo pod učinkom prodora hladnejšega zraka, s čimer v zvezi je kljub zaščiti Alp računati s skorajšnjim nastopom prehodnih padavin, zlasti na vzhodnem Stajerskem.

Najnižje temperature so bile v Sloveniji med -4 in +2°C, najvišje pa med +12 in +19°C.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo 17. marca

Pooblaščenec, pozneje nekaj manjših krajevnih padavin, na vzhodnem Stajerskem in na Dolenjskem je pričakovati močnejše padavine. Temperatura bo nekoliko padla.

RADIO-APARATE
 vseh vrst rabljene, prodajamo.
 Trgovina
 »Narodni radio«, Zagreb, Prilaz Jugosl. Armije 76 (bivša Deželjeva ulica)

Mali oglasi

Oglasni oddelk
 telefon št. 33-32
 vodja oddelka tel. št. 38-33

SLUŽBE IŠČEJO

DVOSOBNO STANOVANJE v Ljubljani zamenjam za isto v Beogradu. — Ponudbe na Stan na oglasni oddelk. 7714-1

SLUŽBO DOBE

DOBER BRIVSKI POMOČNIK ali pomočnica, dobi stalno mesto s takojšnjim nastopom ali najpozneje do 20. marca 1948. Salon Konc, Jesenje — Gorenjsko. 7695-2

POSTREZNIK za dvakrat na teden isčem. Kariž Pavla, Malgajeva, ulica št. 5. 7671-2

ABITURIENTKA s 6 mesečno pisarniško prakso išče primerno zaposlitev. Ponudbe pod Par ur dnevno na ogi. odd. 7648-2

MLAJŠE DEKLE, ki bi se hotelo izučiti kuhe in gospodinjstva, iščem za takoj. Česnik, Jeranova št. 11a, Trnovo. 7712-2

ŠAMOSTOJNO poštno gospodinjstvo pomočnico sprejemam takoj. Posoj: veselje do otroka. Zglašiti se od 15. ure dalje pri Nedog. Jože, Ljubljana, Komenskega 20-III. 7661-2

SOBARICO, ki opravlja vsa hišna dela, pomaga v kuhinji in pri postrežbi gostov, sprejemam. Restavracija MLO Lasko (Henke). 7832-2

DVA POHISTVENA MIZARJA sprejemam takoj Dogan Ivan, Ljubljana, Tyrseva c. 17. 7647-2

KRAJEVNI BRIVSKI in česalni salon KLO Guštanj išče pomočnika odnosno pomočnico, vesča v moškem in ženskem salonu; nastop službe 1. aprila. Dopoln.: Uprava gosp. podjetij KLO Guštanj. 7594-2

BRIVSKEGA POMOČNIKA-co, dobro izvežbanega in spretnega, sprejme takoj ali po dogovoru (stalno) — brivsko-frizerski salon Likar Edvard, Postojnska. 7613-2

Naznanjamo, da je po dolgem trpljenju umrl 15. marca l. 1948 v Smihelu pri Novem mestu

Janez Langerholz
 župnik v pokoju

Pogreb bo 17. marca 1948 ob pol 11. uri na smihelsko pokopališče.

Novo mesto, 15. marca 1948.

MARIJA LANGERHOLZ,
 sestra

Potrji v nelzmenosti bolesti naznanjamo žalostno vest vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je smrtno ponesrečila naša nadse ljubljena hčerka, sestrica, vnukiinja in nečakinja

Cirilka Simončič

in odšla k nebeskim krilatcem. Pogreb bo v sredo 17. marca ob 4. popoldne iz hiše žalosti na pokopališče v Radečah, kjer jo bomo položili v rodbinsko grobnico.

Radeče pri Zidanem mostu, dne 15. marca 1948.

Neutožaljšjivi:
 Cirila Simončič, mamica;
 Mirko, bratec; stari starši,
 in ostalo sorodstvo

3 do 4 DELOVNE MOČI sprejemam na posovstvo. Ostalo po dogovoru. Naslov v upravi Ista Maribor. 7602-2

ZASLUZEK

MIZARSKA POPRAVILA in poplitriranje pohištva (tudi imitacije) izvrsnje sohidno Vidmar, Vodnikova št. 31. 7641-4

IŠČEM PERICO za dvakrat na mesec v internatu gozdarske šole. Knobleherjeva 12. 7668-4

POSTREZNIK za dopoldnevne, vnožne in pošteno sprejemam takoj. Wolfova ul. 3-II. 7644-4

PRODAM

SPORTNI VOZICEK, otroški, zelo dobro ohranjen, prodam. Trstenjakova št. 7, klet. 7719-5

WELTATLAS, Columbus 42x36 cm — jubilejna izdaja 1941, prodam. Trstenjakova 7, klet. 7720-5

PRISTNI CVETLIČNI MED, 20 kg — tudi na drobno. Iz lastnega čebelnjaka, prodam. Ponudbe pod »Garantiran« na ogi. odd. 7725-5

BENCINSKI MOTOR za žaganje drv, 4 motorne gume in vinski sod, 300 l, prodam. Ljubljana-Polje 7, pri Dimniku. 7723-5

FOTOAPARAT 6x9 za zviti film — Zeiss, Novar, Anastigmat 1:4,5, nov etui prodam. Cankarjeva 9. 7724-5

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, lep, skoraj št. 42, takoj prodam. Naslov v ogi. odd. 7702-5

GLOBOK OTROŠKI VOZICEK, tapetiran, zamenjam za športnega ali prodam. Rovšek, Bleiweisova cesta št. 20-III. 7701-5

OTROŠKE CEVLJE št. 34, visoke in nizke, prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7700-5

»SINGER« šivalni stroj z okroglim čolnikom in moško kolo, prodam. Naslov v ogi. odd. 7704-5

SPOMLADANSKI MOŠKI PLaSČ — skoraj nov, crn in nove črne lakaste čevlje št. 42, prodam. 7703-5

MOCAN GLOBOK otroški vozicek prodam. Povsetova 1-I. 7718-5

KOPALNO PEČ, vodno črpalko in staro kuhinjsko opravilo prodam. Naslov v ogi. odd. 7717-5

LEPO ZEBIRKO poštnih znamk prodam. Mehtig Ivan, Zaprice št. 22 — Kamnik. 7682-5

KLAVIR, dolg, dunajske znamke — prodam ali zamenjam za motorno kolo ali radio. Romih Konrad, Celje, Sp. Hudinja 93. 7684-5

SENO, goveje, do 300 kg, prodam. — Jernejeva 28. 7688-5

KLAVIR znamke »Mayer« prodam ali zamenjam za krznen plašč. Naslov v SP Celje. 7687-5

PREDSOBNO STENO skoraj novo — prodam. Naslov Masarykova cesta št. 66. 7693-5

MOŠKO KOLO naproday. Ogled od 9. do 12. ure. Naslov v oglasnem oddelku. 7692-5

DIVAN, sobno kredenco z marmornatim ploščo, mizo, stole, kompletno posteljo, dvokrilno omaro z ogledalom, ugodno prodam. Ogled od 15. do 17. ure. Gajeva 9, vrata 12. 7689-5

OTROŠKO POSTELJICO, železno, z zignim vložkom, prodam. Naslov v ogi. odd. 7675-5

SIVA MOŠKA OBLEKA, se predvojnoro blago, zelo dobro ohranjena, naproday. Naslov v ogi. odd. 7674-5

MOŠKI DEŽNI PLaSČ s kapuco prodam. Naslov v ogi. odd. 7673-5

ZOFO z mizico in dvema foteljama, stojali za rože in stoječo svetilko, prodam. Rimska c. 10-I, levo. 7679-5

MOTOR, ki ga hladi voda, brez okvirja, znamke DKW 500 ccm, prodam. Ljubljana, Slovanska 27. 7678-5

OTROŠKI VOZICEK, globok prodam, za 1500 din, Bizjan, Podmilščakova št. 26. 7677-5

RADIOAPARAT, sedem cevnih, skoraj nov, brezhiben, 4 valovne dolžine prodam. Ogled Tovarniška 19, Moste — klet. 7681-5

NOV SPORTNI VOZICEK prodam. — Mandelčeva 15, Zanoskar. 7670-5

ZAGANJE, suho, ugodno prodam. Gruberjevo nabrežje 16. 7669-5

SIVALNI STROJ »Pflaff« pogreznjiv, šiva naprej in nazaj, prodam. Naslov v ogi. odd. 7708-5

SUKNJCIC za fanta 12—15 let, in 2-čl. nastri prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7665-5

ZAJCNIKO, 18 delno, moderno izdelano, prodam zaradi opustitve. Naslov v ogi. odd. 7631-5

MOŠKO KOLO z novimi gumami ugodno naproday. Naslov v oglasnem oddelku. 7709-5

MASIVNO einkovo mlečno kanto, 40 l, prodam. Dalmatinova 13-IV, desno. Vprašati med 15. in 16. uro. 7656-5

MOŠKO KOLO in mosko sukno prodam. Oglasite se od 6. do 2. Obiak, Malgajeva 12. 7660-5

TRGOVSKI PULT z javorjevo ploščo, dobro ohranjen, 4 m dolg, 85 cm visok in 60 m širok, ter razne police, prodam. Ljubljana, Dolenjska cesta št. 2. 7664-5

GARNITURO, zelo dobro ohranjeno, 2 fotelja, klop, stoli, pisalna miza, miza, kovsola, v eprle stili, prodam. Staničeva 3A (Bežigrad). 7715-5

KREDENCO, prostorno, po ugodni ceni prodam. Groharjeva številka 2-II, levo. 7731-5

MOŠKO KOLO, dobro ohranjeno, prodam. Pred skofijo 20, priti. 7730-5

TENOR SAKSOFO B in kromatino harmoniko, 60 basov, prodam. Naslov v ogi. odd. 7729-5

OTROŠKO LESENO KAD prodam. — Frankopanska 24-II, levo. 7643-5

HLADILNO OMARO, električni avtomat na enofazni tok, gospodinjstvo, brezhibno, prodam. Ogled iz prilagodnosti pri »Hladilne naprave«, dvojnišče za Pivovcemo. 7716-5

KRZNEN RJAV PLaSČ, spomladanski, krem barve, za visoko postavlo, in moder spomladanski plašč, vse predvojno blago, in malo harmoniko Meini-Herold prodam. — Valjavčeva 17-I, Trnovo. 7734-5

OTROŠKI VOZICEK, globok, prodam. Česnik, Jeranova 11a, Trnovo. 7711-5

KUPIMO TAKOJ KOMPLETEN motor »Fiat 1100«

Ponudbe na upravo »Sl. poročevalca«, Telefon 37-22

ZA POTREBE NASE TOVARNE nujno potrebujemo:

poslovedjo za industrijski magazin kalkulanta in administratorja.

Hrana in stanovanje zagotovljena. — Ponudbe poslati na: Tovarna cementa in salonita, Anhovo

Razpis

Uprava javne bolnišnice v Celju razpisuje

20 MEST ZA BOLNIŠKE STREŽNICE s takojšnjim nastopom. — V postev pridoje predvsem tiste, ki imajo stanovanje izven bolnišnice.

Uprava bolnišnice v Celju

Vsako količino dobro ohranjenih sodov od vina in žganja

v velikosti od 200 do 600 l kupimo.

Ponudbe poslati na: Predstavništvo Ranapoz-a, Novi Sad — Ljubljana, Jelovškova cesta št. 24. Telefon št. 36-75

POŠTNA DIREKCIJA V LJUBLJANI

SPREJME TAKOJ večje število absolventov popolne srednje šole, večje število absolventov nižje srednje šole in nepolne nižje srednje šole.

Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane z dn 10, z navedbo osebnih podatkov in življenjepisom prosilcev, ki so dopolnili najmanj 18 let starosti, je poslati na naslov:

POŠTNA DIREKCIJA V LJUBLJANI

DVE KONCERTNI VIOLINI: 3/4 in celo, prodam. Vrhnika, Stara cesta št. 17. 7585-5

SPORTNI VOZICEK, dobro ohranjen, prodam. Kodelje, Klanc številka 95. Kranj. 7587-5

SPOMLADANSKI PLaSČ, moški, prodam. Naslov v ogi. odd. 7667-5

BLAGAJO železno »Werthelms«, dunajske znamke, 90x85x48, prodam. — Ponudbe na oglasni oddelk pod št. 7547. 7547-5

REGISTRIRNO BLAGAJNO »National« in železno, varno pred ognjem, s tresorjem, prodam. Dolenjska cesta št. 2. 7663-5

HRASTOV SOD 5761 prodam. Ljubljana, Dolenjska cesta št. 2. 7662-5

ŽENSKA ROCNA URA naproday. Naslov v ogi. odd. 7635-5

AMERIKANSKI ŽURNAL v velikosti 65x50 prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7636-5

GOSTILNIŠKI INVENTAR: točilno mizo, mize, stole itd. ugodno prodam. Naslov v ogi. odd. 7633-5

NASTAVK SREBRN, ženske čevlje, tintnik, svbénika (marmor), knjižne police (japonski slog), gumi škornje, omrežje, pasja uta in drugo prodam. Levčeva 29, Rožna dolina. 7632-5

GUMI VOZ. lahke nov. lep. nosilnost 600—800 kg. takoj naproday. Poljsnila pri Vovk Josip, parna pekarna. Rožna dolina. C. II. 7512-5

DREVEŠCA nizkih jablan, takoj rodna, ribez, breskve, prodam. Dolinšek, Kamnica pri Mariboru. 7601-5

SVILO fres in rumeni klot za otroško odejlo ali pilmo prodam. Naslov v oglasnem oddelku. 7550-5

KUPIM

POSTELJNO PREGRNJALO v skupn. širini dveh postelj kupim. Ponudbe z opisom in ceno pod »Pregrnjalo« na ogi. odd. 7637-6

Obvestilo

Okrajno kolarsko-mizarško podjetje na Mirni poziva vse upnike in dolžnike, da prijavijo svoje terjatve in dolgove do 31. marca 1948.

Poziv

upnikom in dolžnikom Kmetijskega magazina v Celju

Po odločbi vlade Ljudske republike Slovenije št. S-žak 107 je s 27. februarjem prenehalo s svojim poslovanjem republiko gospodarsko podjetje KMETIJSKI MAGAZIN V CELJU.

Pozivamo upnike in dolžnike, da do 15. aprila 1948 prijavijo svoje terjatve in obveznosti. — Vso embalažo je vrniti do 30. marca 1948.

Kmetijski magazin v likvidaciji
 Strle Franc, likvidator

Postojnska jama

Opozarjamo obiskovalce Postojnske jame, da smo preložili redni obisk jame ob delavnikih na 13.30 uro.

Tako je vsakemu omogočen povratek s popoldanskimi vlaki. Večje skupine ali posamezniki si lahko ogledajo jamo tudi izven rednega urnika po dogovoru z upravo.

Ob nedeljah in praznikih je glede na število obiskovalcev več rednih obiskov, v vsakem primeru pa en dopoldanski in en popoldanski redni obisk.

UPRAVA POSTOJSKE JAME

SOBE — STANOVANJA

SOBO išče abs. medicinske, plača deloma v naturalijah. Ponudbe pod Brez obiskov 10 na ogi. odd. 7726-10

SIVILJA, ves dan odstoja, z lastnim perilom, dobi sobo. Ponudbe pod Brez obiskov na ogi. odd. 7697-10

MLADA POSTENA uradnica išče sobo v sredini Ljubljane. Grem tudi kot sobo stanovanjske in lepo opremljeno sobo. Plačam res dobro. Ponudbe pod »Inteligentna na ogi. odd. 7713-10

OTOMANO dobro ohranjeno, kupim. — Domink, Mariborska 4. 7690-6

AVTOGUME dimenzije 6,00x20 kupi Državna založba Slovenije. 7695-6

TOVARNI AVTOGOMBI do 3 tone, dobro ohranjen kupi Državna založba Slovenije. 7694-6

KOMPLETNO OGRODJE za levi stečnik in 150 do 200 ploščo kupim. Škander Ivan, Celovška 259, Ljubljana, telefon 49-33. 7648-6

APARAT ZA TRAJNO ONDULACIJO »FortSrit« original »Name«, »Fua« — zadnji modeli L 28, greli, kupim. V postev pridoje samo odlično ohranjeni aparati. Ponudbe na Primc — frizer, Lj., Dolenjska c. 21. 7728-6

DIPLOMACIJA za osebn. avtom. Ford Eifel kupi Državna založba Slovenije. 7696-6

KUHINJO moderno, novo ali dobro ohranjeno, kupim. Ob Ljubljani številka 10. 7733-6

DIVAN dobro ohranjen, kupim. Naslov v ogi. odd. 7732-6

PLINISKI STEDILNIK, prvovrsten, ali plinski pečenjak kupim. Ponudbe pod Pečenjak na ogi. odd. 7621-6

KOPALNICO, kompletno, po možnosti z elektro-bojlerjem, kupim. Ponudbe pod Kopalnica 100 na oglasni oddelk. 7634-6

PLASČE, ZRANICE za kolo kupim ali zamenjam za luč, kompletno dinam, 6 Volt, 3 Watt, novo. Naslov v ogi. odd. 7632-6

MISKI PRSTAN zlat, res lep, kupim. Ponudbe pod Darilo na oglasni oddelk. 7651-6

»OMISLSKA TRGOVINA JOS ROJNA Prošerna 82 sprejema in prodaja dobro ohranjena oblačila in druge lepe predmete.

KUPLEM ANTIKVARICNE domače in tuje knjige. Knjižarna Janez Dolzan — Ljubljana, Šelenburgova ulica 3. SP 46-6

SESTILA Richter, Nestler itd., kupim in dobro plačam. Ponudbe na ogi. odd. 7637-6

»BREZIBNO stanje«. 100-6

3 OKENSKA KARNISE 2 m dolge — temen les, kupim. Naslov v oglas. oddelku. 7650-6

ZAMENJAM

PISALNI STROJ, nov, z dolgim vajdem, zamenjam za manjšega ali prodam. Ponudbe na SP Celje pod »Dobro ohranjeno«. 7688-6

TRAVO s 6 arov na Rakovniku zamenjam za gnoj. Naslov v oglasnem oddelku. 7676-7

GNOJ zamenjam za seno ali slamo. — Rož. dol. C. II. št. 29, Maribor. 7710-7

POLEK PLJEKARNE kupim ali zamenjam za živila. Valentič M., Dol 27, p. Borovnica. 7688-7

NOVO ŽENSKO KOLO zamenjam za moško športno. Razliko doplačam. Na ogled v terek, Zaloška 18, pritišče levo. 7659-7

NEPREMICNINE

PARCELO ob Tržaški cesti, ograjeno, z gospodarskim poslopijem, in orodje, ca. -0,000, oddam v najem. Ponudbe pod Dobra zemlja na oglasni oddelk. 7721-8

ENO-, DVO- ali TRISTANOVANSKO VILO z vrtem v bližini travnjaka, event. tudi polovicno vile, kupim proti takojšnji gotovini. Ponudbe: Realitetni pisarni Al. Planinšek, Ljubljana, Tyrseva c. 23. 7705-8

HISO z večjim vrtem v Savinjski dolini, kupim. Naslov v ogi. odd. 7706-8

DVODRUŽINSKO HISO z vrtem in gozdnó parcelo prodam. Zakrajšek, Kočna 5, Javornik. 7683-8

POLOVICO DVOSTANOVANSKE HISE ali komfortno stanovanje kupim. Ponudbe pod Cisto na ogi. odd. 7642-8

NAPRODAY JE dvostanovniška hiša z lokalom blizu Zidanega mosta. Je nekoliko poskodovana, prostori takoj na razpolago. Ponudbe pod 450.000 na ogi. odd. 7633-8

SOBE — STANOVANJA

SOBO išče abs. medicinske, plača deloma v naturalijah. Ponudbe pod Brez obiskov 10 na ogi. odd. 7726-10

SIVILJA, ves dan odstoja, z lastnim perilom, dobi sobo. Ponudbe pod Brez obiskov na ogi. odd. 7697-10

MLADA POSTENA uradnica išče sobo v sredini Ljubljane. Grem tudi kot sobo stanovanjske in lepo opremljeno sobo. Plačam res dobro. Ponudbe pod »Inteligentna na ogi. odd. 7713-10

Franc Škof
 obratovodja

Pogreb predragega pokojnika bo v sredo dne 17. t. m. ob 16.15 izpred mrtvašnice na pobreško pokopališča.

Maribor, 16. marca 1948.

Zalujoči:
 žena Romana; sinova: Ivo in Franci; snaha Silva; vnuka: Matiček in Franci; rodbine: Verdnik, Zigon, Milatnovič, in ostalo sorodstvo

Franca Novaka
 iz Zaloške cesta št. 141

Pogreb bo z njegovega doma na pokopališče k Sv. Križu v četrtek ob 16. uri.

Sv. maše se bodo darovale v cerkvi sv. Družina.

Ljubljana, 16. marca 1948.

Zalujoči:
 Marija, žena; Minka, Ančka, Zinka, Vera, hčere; Franc, Jože, Viktor, Ciril, sinovi, ter ostalo sorodstvo

Opozorilo

Vse, ki se pisмено obračajo na našo prošnjo, naj jim sporočimo naslove malih oglasov, prošnje, da navedejo število oglasov in priložijo 5 din za odgovor.

Oglasni oddelk »Slov. poročevalca«

DVE TOVARIŠICI iščeta opremljeno sobo v Ljubljani, Naslov Berdnik — Mariborska 4. 7691-10

TRISOBNO STANOVANJE v centru Beograda zamenjam za 2—3-sobno v Ljubljani. — Informacije telefonska št. 26-64. 7672-10

SOBO, veliko neopremljeno, najraje v kakvi vili išče mirna stranica. Ponudbe pod Ljubljana na ogi. odd. 7647-10

PRAZNO SOBO isčem kjerkoli. Ponudbe pod Škromno na oglasni oddelk. 7640-10

DVOSOBNO STANOVANJE s kabineto in kopalnico, komfortno v Ljubljani zamenjam za primerno v Nisu (Srbija) Privoz 6a-III. 6971-10

PRAZNO SOBO, Rajon Center zamenjam z enako s souporabo kuhinje. Ponudbe pod Mir na ogi. odd. 7666-10

SONČNO SOBO opremljeno blizu Tivolijskega zamenjam za enako v Ljubljani. Ponudbe pod Zamenjava na oglasni oddelk. 7699-10

OPREMLJENO SOBO brez perila oddam tovarišici, ki bi pomagala nekaj ur dnevno pri gospodinjstvu in šivanju na stroji. Ponudbe pod Fridna in poštena na ogi. odd. 7653-10

RAZNO

PROSIM TOVARISA, ki je bil na Celovški cesti pri Siskenskem trgu priča kar rambolu dne 8. novembra 1947. ob pol 10. zvečer in ki je zapisal št. avtomobila ter jo izročil ponesrečenca, naj se javi pisмено ali osebno na naslov: Ivo Černe, Vižmarje nad Ljubljano 66. Stroške povrnem. 7699-14

ZGUBILA SEM v nedeljo od Opekarske ceste čez most črno lišico, Posuštenega najditelja prošim, da jo vrne v ogi. oddelku. 7722-14

BRAK-JAZBEČAR BRIK, mlad, rjav, se je izgubil. Prosim najditelja, da ga vrne proti nagradi Svete Petke, Jezero-Podpeč 47. 7698-14

KOLETARSKO KNJIZICO in OF lezitimacijo na ime Bakšič Franc, razglasjam za neveljavni. 7680-14

IZGUBLJENO sindikalno izkaznico na ime Antona razglasjam za neveljavno. 7645-14

RUTO z modrim robom sem izgubila v Siskli. Vrnite jo v trgovino v Hotimirovi ulici (Urek). 7644-14

IZGUBIL SEM izkaznico za kolo znamke Pfaffrad tov. št. 40679. Razglasjam jo za neveljavno. Novljan Franc, Poljanska 64. 7639-14

POROČNI PRSTAN je bil najden v soboto zvečer. Naslov najditelja v ogi. odd. 7649-14

»IFIGENIJA NA TAVRIDI« na stroji tipkan, vezan zvezek, je bil zgubljen 12. t. m. Naštelaj naj ga odda proti nagradi v Upravi »Naše zadruge«, Miklošičeva cesta 6-III. 7656-14

RAZGLASAM za neveljavno izgubljeno sindikalno izkaznico na ime Stefe Matvejevič. 7658-14

POZOR! Barvamo in čistimo usnjene čevlje, sems čevlje in torbice nace. neje Mezin trg 11 Bemalj. 6502-14

Zapustil nas je po dolgem trpljenju naš dobi mož, očka in dedek

Ivan Podgornik
 poštni uradn. ravnatelj v pok.

K večnemu počitku ga sprejmemo v sredo 17. marca 1948 ob 10. dopoldne iz kapelice sv. Jožefa na Zalah na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Slovenjgradec, dne 15. marca 1948.

Zalujoči:
 Erna, žena; Breda, Bojan, otroka; Nevenka in Mitja, vnuka, Kristina, snaha

Ivan Ribič Stojan:

Ljudje onkraj reke

Roman 102

Sele ko je prišel Kveder, pasterkovini najbližji sosed, odkar ni bilo več Razaja in Tona, in ga je družba glasno sprejela, se je zdramil tudi Folte.

»Kaj pa ti tako gledaš? Imaš kugo v svinjaku?« ga je ogovoril Kveder od daleč. Pijan je bil.

Folte se je po sili nasmehnil.

»Tisto ne. Vedno pa človek tudi ne more čepeti doma.«

»Oženi se, oženi, potem boš že vzdržal. Vsaj v začetku,« ga je podražil Kveder s pijanim glasom in prisedel k mozem.

Folte je nalašč preslišal smeh, ki je sledil Kvedrovemu roganju, in se spet zamislil. Življenje ga je vsak dan bolj težilo. Res, da je za zdaj odgnal skrb zaradi selitve in je obranil domačijo — toda po vsem tem je ostala čudna mora. Ali je moral s strahom misliti na Andreja, ki bi utegnil nekega dne zvedeti, kaj je storil Razajevim, ali pa se ga je polasčala onemogla jeza, ker se oče ni in ni zmenil, da bi mu prepustil gospodarstvo. Zemlja, zaradi katere je moral preživljati te strašne ure, še ni bila nje goval Včasih se ga je loteval strašen obup — za en sam miren dan bi zamenjal vso domačijo. Zalotil se je celo, da so bili trenutki, ko je skoraj sovražil njive in travnike in les, zakaj misel, da bo nekega dne le on njihov edini gospodar, že zdavnaj ni bila več tisto kot nekoč prej. In če je pomislil — Razaj in Wolf in Andrej — vsi so bili krivi teh njegovih

težkih ur, vse je enako sovražil. Če njih ne bi nikoli bilo, bi mogel biti srečen. Seveda, vojna je bila tudi kriva; vsi ljudje so postajali nekako čudni. Upal je, da bo tudi njemu odleglo, ko bo svet prenehel s klanjem. Vseeno pa... Hudič je vse skupaj!

Pogovor pri sosednji hiši je postal tišji. Folte je postal pozoren, ker je videl, da so jeli stikati glave. Pijani Kveder je nekaj pripovedoval. Kaj, tega Folte ni mogel slišati. Ujel je nekaj besed.

»Rečem vam,« je Kveder pritajeno govoril. »Res je. Ubili so ga. Pravijo, da je...« Še bolj so se stisnili vkup in govorili šepetaje, da ni bilo mogoče ničesar več razumeti.

Toda to, kar je slišal, ga je vznemirilo, čeprav sam ni vedel zakaj. Nehote je vlek el na ušesa. Prevzela ga je vznemirljiva radovednost.

Pogovor pa je kmalu spet oživel. Folteju se je zdelo, da name noma govorijo tako glasno, o rečeh, ki niso bile prav nič zanimive. Obrnil se je in s prisiljeno mirnám glasom povabil Kvedra:

»Se z menoj enega popijte, sosed, če vam ni za malo!«

Kveder ga je pogledal in se široko, pijano zasmeljal:

»Glej no! Kaj imaš god, da si takšne volje? Seveda ga bom! S teboj še posebno, ko se pa tako malokdaj vidiva.« Vstal je in se primajal k Folteju. »Slaba soseda sva prav za prav. Vsake kvatre enkrat sva komaj skupaj. Zato pa dam za tegale jaz, da boš vedel. Prinesi, prinesi, Sever, dva velika!« je hrupno naročil žganje.

Gostilničar je postavil pred njiju polne kozarce in se vrnil k večji družbi.

»Od kdaj pa ti po gostilnah bogu čas kradeš?« se je na glas smejal Kveder in krepko nagnil. Mlasknil je z jezikom in se stresel

od močne pijače. »Malo žganega nikoli ne škodi, veš. Posebno pozimi dobro de.«

Folte ga je gledal in ni vedel, kako bi začel. Čudno se mu je zdelo, da Kveder toliko pije. Bil je že postaren možak, veljaven gospodar, in ni ga še videl pijanega dotlej.

»Kaj pa ste imeli prej, da ste bili tako skrivnostni?« ga je naposled vprašal, kar se je dalo malomarno.

Kvedrove oči so nenadoma postale bistre. Presedel se je tako, da je onim pokazal hrbet. Resno je pogledal Folteja in šepnil:

»Nisem pijan; samo delam se. Drugače ne bi mogel tako govoriti o tisti stvari.«

»O čem? Folte se je nestrpno nagnil čez mizo.

Kveder pa se je ozrl čez ramo; ko se je prepričal, da se drugi ne menijo zanj, mu je v naglici povedal:

»Predsnočnim go Komatarja upihnil.«

»Koga? Ne poznam ga.«

»Tam,« pokazal je z roko, »proti celovski strani je imei grunt. Dve uri od tod. Jaz sem ga dobro poznal že od mladega.«

»Kaj so storili ž njim? Ubili so ga?«

»Pa kdo? Zakaj?«

»Še vprašaj? Naši vendar. Partizani. Izdajal je. Svabom se je vdinjal. Jeseni je Tomaža in njegove ugonobil. Za Tomaža si slišal, kaj? Nekaj ušivih mark je dobil za to, svinja. Zdjaj pa je treba, da se to povsod razve. Saj ne vemo, kakšni gadje še živijo med nami. Naj se le ustrašijo. Če si pa premisljivo, dokler je še čas, pa tudi prav. Tebe poznam. Pasterkov, pa tvojeja starega še bolj; vem, da ste poštna slovenska hiša; drugače ti tudi ne bi pravil takole.«

Folte se je sklonil k njemu.